

Πώς τελείται η Θεία Λειτουργία του Αγίου Ιακώβου του αδελφοθέου

/ [Επικαιρότητα](#)

Από χθες το βράδυ (22/10) έως και την Κυριακή σε πολλές εκκλησίες τελείται η Θεία Λειτουργία, που φέρει το όνομα του Αγίου Ιακώβου του Αδελφοθέου, που γίνεται με το τυπικό που είχε συνθέσει στα πρωτοχριστιανικά χρόνια ο Άγιος.

Ας δούμε, λοιπόν, πώς γίνεται και σε τι διαφοροποιείται:

Η λειτουργία του Αγίου Ιακώβου του Αδελφοθέου αποτελούσε την ευχαριστιακή ακολουθία της Εκκλησίας των Ιεροσολύμων και της Αγίας Γης με λειτουργικά έθιμα από διάφορες περιοχές. Παρότι η λειτουργία έχει πολλά ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της Σιωνίτιδος Εκκλησίας ήταν ιδιαίτερα προσφιλής και στις παρακείμενες Εκκλησίες της Αντιοχείας και της Αλεξανδρείας.

Τον 9ο και 10ο αιώνα καθιερώθηκαν γενικά στη Μεγάλη του Χριστού Εκκλησία της Κωνσταντινουπόλεως τα λειτουργικά τυπικά του Αγίου Ιωάννου του Χρυσοστόμου και του Μεγάλου Βασιλείου. Τον 19ο αιώνα τελούνταν η Θεία Λειτουργία του Αγίου Ιακώβου πάρα πολύ σπάνια, ενώ κατά τον 20ο αιώνα ανανεώθηκε αυτό το

λειτουργικό έθιμο στον Ελλαδικό χώρο και εορτάζεται δύο φορές, στην μνήμη του Αποστόλου Ιακώβου (23 Οκτωβρίου) και στην Κυριακή μετά τα Χριστούγεννα.

Η Θεία Λειτουργία διαφοροποιείται ως προς την τάξη από τις μεταγενέστερες λειτουργίες του βυζαντινού τυπικού, του Βασιλείου του Μεγάλου και του Ιωάννου του Χρυσοστόμου. Η τέλεση της Θείας Λειτουργίας γίνεται έξω από το Άγιο Βήμα. Ακολουθεί ανάγνωσμα από την Αγία Γραφή στο κέντρο του Ναού και ο ιερέας να στραμμένος κατά την τέλεση της θείας Λειτουργίας προς τους πιστούς. Επίσης η Θεία Κοινωνία προσφέρεται στους πιστούς διαφορετικά, καθώς μεταλαμβάνουν χωριστά το αίμα και το σώμα του Κυρίου, όπως συνηθιζόταν μέχρι τον 5ο αιώνα. (Η παράδοση αυτή συχνά δεν τηρείται για πρακτικούς κυρίως λόγους).

Η Λειτουργία αυτή θυμίζει κάπως την Εκκλησία που διαβάζουμε στις Πράξεις των Αποστόλων και στα κείμενα των πρώτων Πατέρων.

Σύμφωνα με τον Αρχιμανδρίτη Ελευθέριο Μπαλάκο, από αυτή την λειτουργία πρέπει να κρατάμε στο νου μας πάντοτε:

την απλότητα: Όσοι πιο απλοί είμαστε στην λατρεία τόσο περισσότερο αφήνουμε να φανερωθεί ο Χριστός. Σεμνές κινήσεις στην τέλεση, απλά άμφια που θυμίζουν τους λειτουργούς που βλέπουμε στις αγιογραφίες, τη συμμετοχή του λαού: Έντονος ο ευχητικός λόγος. Οι λεγόμενες ευχές της Λειτουργίας δεν είναι για τον λειτουργό ιερέα και μόνο. Αυτό το καταλαβαίνουμε από την «εις επήκοον» ανάγνωση που βοηθάει στην κοινή προσευχή και των καταρτισμό των πιστών! Είναι γραμμένες σε πληθυντικό αριθμό οι ευχές αυτές γιατί αφορούν το εκκλησίασμα στο σύνολο του. Με τη μυστική απαγγελία και την κατ' ουσίαν απόκρυψη του απ' το εκκλησίασμα στερούμε τους λαϊκούς αδελφούς μας από προσευχές σπουδαίες και υψηλές και κυρίως απ' το «δικαίωμα» που έχουν, »δικαίωμα» που απορρέει από το Βάπτισμα και το Χρίσμα που έχουν λάβει με το οποίο ανήκουν «στο άγιο έθνος, το βασιλικό ιεράτευμα» και όπως τόνισε ο μεγάλος θεολόγος Παναγιώτης Τρεμπέλας στην Λατρεία έχουμε συν-ιεουργία κλήρου και λαού! Προς τί η συνήθεια αυτή; Μια κακή κληρονομιά της Τουρκοκρατίας είναι ,που η Εκκλησία ευρισκόμενη τότε σε πνευματική παρακμή και αγραμματοσύνη έκανε αυτό το οποίο συνηθίζουμε και σήμερα γιατί θεωρούμε την κακή συνήθεια παράδοση μας. Μεγάλο το ζήτημα! Η συμμετοχή φαίνεται επίσης και απ' την κοινή απαγγελία του «Πιστεύω», του «Πάτερ ημών» και επειδή οι ύμνοι είναι απλοί σε ότι ακόμη μπορούν αν ψάλουν όλοι μαζί. Μακάρι να το βλέπαμε αυτό και σήμερα στους Ναούς. Ένα εκκλησίασμα ζωντανό, μια καρδιά και μια ψυχή που θα ψάλει και θα προσεύχεται και θα τελεί με τον λειτουργό την Ευχαριστία και όχι ανθρώπους που τα βλέφαρα τους κλείνουν απ' την αποχαύνωση και την βαρεμάρα ή που ψάχνουν ευκαιρία να κάνουν ένα «διάλειμμα» ψάχνοντας

να βρουν ευκαιρία να κάνουν κουβέντα με τον διπλανό τους μια που έχουν καταλάβει-δυστυχώς- πως η λειτουργία είναι υπόθεση του παπά και του ψάλτη μόνο!

Την ανταλλαγή του ασπασμού της ειρήνης με τους διπλανούς μας, που μας βοηθάει να ανοιχτούμε και να καταλάβουμε πως η Εκκλησία δεν είναι ατομικό γεγονός αλλά υπόθεση της κοινότητας. Μόνο μέσα στην κοινότητα των πιστών σωζόμαστε-δηλαδή υπάρχουμε εν ολοκληρία-και όχι μόνο όταν εκπληρώνουμε και ικανοποιούμε τις ατομικές θρησκευτικές μας ανάγκες!